

Advies voor richtlijnen voor het
milieu-effectrapport over de
rivierdijkverbetering Bomendijk

13 september 1993

517-49

commissie voor de milieu-effectrapportage

College van Gedeputeerde Staten
van Gelderland
Postbus 9090
6800 GX ARNHEM

uw kenmerk
MW 93.34654-6082025

uw brief
22 juni 1993

ons kenmerk
U660-93/Sf/am/517-48

onderwerp
milieu-effectrapportage
verbetering Bomendijk

Utrecht,
13 september 1993

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieu-effectrapportage (Commissie) in de gelegenheid advies uit te brengen voor richtlijnen voor een milieu-effectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over de verbetering van de westelijke IJsselbandijk, dijkvak De Poll-Marsstraat (dijkpaal 268.0-dijkpaal 304.1) in de gemeente Voorst (bekend als Bomendijk).

Hierbij bied ik u het advies van de Commissie aan overeenkomstig artikel 7.14 van de Wet milieubeheer. Voor de hoofdpunten van het advies wordt verwezen naar de samenvatting. Daarnaast wordt uw aandacht in het bijzonder gevraagd voor het volgende.

1. Uit de startnotitie kan worden afgeleid, dat als gevolg van de door de Regering overgenomen voorstellen van de Commissie Boertien een buitendijks tracé als het Marsstraattracé langs de zomerkade van de IJssel tot de reële mogelijkheden behoort zonder dat compenserende maatregelen voor de opstuwning (rivierbed-compensatie) ter plaatse (ook niet aan de oostelijke IJsseloever) genomen behoeven te worden.
De Commissie heeft tijdens het werkbezoek nota genomen van het feit, dat het Marsstraattracé een voor de hand liggende oplossing is. Aangezien het hier om een proefproject gaat om praktijkervaring op te doen met de nieuwe aanpak van rivierdijkverbetering, komt het de Commissie verstandig voor om alle drie tracé-alternatieven (Bomendijk, zomerkade en binnendijks) gelijkwaardig uit te werken ook al lijkt dit uit het oogpunt van gerichtheid op besluitvorming minder efficiënt indien dit zou leiden tot een achteraf gezien onnodig gedetailleerde uitwerking van bepaalde alternatieven.
2. Zolang nog niet vastgesteld is welke veiligheidsnorm (een overschrijdingsfrequentie van 1/500 of 1/1250) voor het onderhavige gebied (dijkkring 52) gehanteerd zal worden, zal voor beide gevallen een gelijkwaardige behandeling in het MER moeten plaatsvinden. Indien de veiligheidsnorm vastgesteld is, is het niet nodig nog beschouwingen te wijden aan de andere mogelijkheid, dit in afwijking van het gestelde in de startnotitie.

Advies voor richtlijnen voor het
milieu-effectrapport over de
rivierdijkverbetering Bomendijk

Advies op grond van artikel 7.14, eerste lid van de Wet milieubeheer voor
richtlijnen voor het milieu-effectrapport over de rivierdijkverbetering Bomendijk,

uitgebracht aan het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland door
de Commissie voor de milieu-effectrapportage; namens deze,

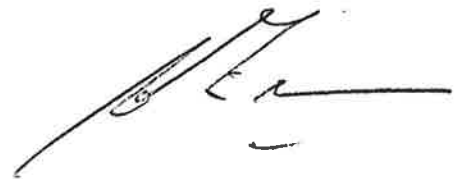
de werkgroep m.e.r. Rivierdijkverbetering Bomendijk

de secretaris

ir. R.I. Seijffers

de voorzitter

prof. dr. ir. D. de Zeeuw

Utrecht, 13 september 1993

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
SAMENVATTING VAN HET ADVIES	1
1. INLEIDING	4
2. PROBLEEMSTELLING EN DOEL, BELEID EN BESLUITEN	5
3. ALTERNATIEVEN EN VARIANTEN	6
3.1 Algemeen	6
3.1.1 Het "nulplus"-alternatief	8
3.1.2 Het Marsstraattracté	9
3.1.3 Een binnendijks tracé	9
3.2 Het meest milieuvriendelijke alternatief	10
4. BESTAANDE MILIEUTOESTAND, AUTONOME ONTWIKKELING EN MILIEUGEVOLGEN	11
4.1 Bestaande milieutoestand en autonome ontwikkeling	11
4.1.1 Het studiegebied	11
4.1.2 Bestaande toestand en autonome ontwikkeling van het milieu	11
4.2 Gevolgen voor het milieu	12
4.2.1 Algemeen	12
4.2.2 Prioriteiten en mate van detail bij de gevolgen per milieu-aspect	13
4.2.3 Voorspellingsmethoden	13
4.3 Te behandelen aspecten	14
4.3.1 Bodem, (grond)water en geomorfologie	14
4.3.2 Natuurwetenschappelijke aspecten	14
4.3.3 Cultuurhistorische aspecten	14
4.3.4 Landschappelijke aspecten	15
4.3.5 Natuur- en landschapsontwikkeling	15
4.3.6 Overige aspecten	16
5. VERGELIJKING VAN DE ALTERNATIEVEN/VARIANTEN	16
6. LEEMTEN IN KENNIS EN EVALUATIE ACHTERAF	17
7. VORM EN PRESENTATIE VAN HET MER EN SAMENVATTING VAN HET MER	18

SAMENVATTING VAN HET ADVIES

Ter vaststelling en goedkeuring van een dijkverbeteringsplan voor de Westelijke IJsseldijk tussen dijkpaal 268.0 en dijkpaal 304.1 ("De Bomendijk") worden vrijwillig de regels voor milieu-effectrapportage (m.e.r.) toegepast. Dit advies betreft de richtlijnen voor de inhoud van het op te stellen milieu-effectrapport (MER).

Doel, probleemstelling en besluiten

Duidelijk moet worden gedefinieerd wat met de voorgenomen activiteit wordt beoogd en welke uitgangspunten daarbij gelden. Een van de uitgangspunten zou moeten zijn de natuurwetenschappelijke, cultuurhistorische en (visueel-) landschappelijke (LNC) waarden maximaal tot hun recht te laten komen. Dit uitgangspunt kan alleen vanuit een "integrale" benadering recht worden gedaan.

Uit de beschrijving van de ontstaansgeschiedenis en van de huidige situatie van de bandijk en de omgeving (het studiegebied) dienen de knelpunten die oplossing behoeven dan wel herstel- of ontwikkelingsmogelijkheden te worden afgeleid.

De wijze van bepaling van de maatgevende waterstand(en) ter plaatse van het dijkvak moet worden aangegeven. Met name dient de betrouwbaarheid van de opstuwingsberekening voor de diverse alternatieven te worden geëxpliciteerd voor de verschillende aan de orde zijnde overschrijdingsfrequenties (respectievelijk 1/500 en 1/1250).

De beleidskaders, voor zover van belang voor het te nemen besluit, moeten worden beschreven.

Alternatieven/varianten

In het MER dienen in ieder geval de volgende tracé-alternatieven aan de orde te komen:

- Het "nulplus"alternatief ("Bomendijk")
- Het Marsstraatracé (buitendijks)
- Een binnendijks tracé ("het Deventerwegtracé")
- Het meest milieuvriendelijke alternatief

Met name zal in het MER moeten worden beschreven hoe de keuze van een nader uit te werken binnendijks tracé tot stand is gekomen.

Per gekozen tracé dienen de realistische ontwerp-varianten nader te worden uitgewerkt. Er zijn drie fasen te onderscheiden: ontwerp, realisatie, onderhoud en beheer. Deze drie fasen zouden een samenhangend geheel moeten vormen. Zo moeten de ontwerpen worden afgestemd op het gewenste onderhoud en beheer en moet tijdens en na de uitvoering worden bewaakt, dat de gestelde natuurdoeleinden daadwerkelijk worden bereikt en niet alsnog verloren gaan.

Leemten in kennis en evaluatie achteraf

De leemten in kennis die zijn blijven bestaan moeten worden aangegeven. Het is van belang dat het MER al een aanzet bevat tot een programma voor een systeem van kwaliteitsbewaking.

Vorm en presentatie en samenvatting van het MER

De Commissie doet enkele aanbevelingen met betrekking tot de vorm en de presentatie van het MER. Tenslotte moet de samenvatting kort en overzichtelijk de kern van de hoofdtekst van het MER weergeven.

1. INLEIDING

Ter goedkeuring door Gedeputeerde Staten van Gelderland volgens artikel 33 van de Waterstaatswet 1900 van het door het Waterschap Oost-Veluwe vast te stellen dijkverbeteringsplan voor de Westelijke IJsseldijk tussen dijkpaal 268.0 en dijkpaal 304.1, het dijkvak "de Poll-Marsstraat" ("De Bomendijk"), worden vrijwillig de regels voor milieu-effectrapportage (m.e.r.), overeenkomstig de bepalingen in de Wet milieubeheer (Wm), in de besluitvormingsprocedure geïntegreerd.

Dit advies betreft de richtlijnen voor de inhoud van het op te stellen milieu-effectrapport (MER).

Per brief van 22 juni 1993 stelden Gedeputeerde Staten van Gelderland de Commissie voor de m.e.r. in de gelegenheid advies uit te brengen over de op te stellen richtlijnen (zie bijlage 1). De m.e.r.-procedure ging van start op 24 juni 1993 (zie bijlage 2). In bijlage 3 wordt een overzicht gegeven van de belangrijkste projectgegevens.

Aan de inspraakreacties, die via het bevoegd gezag zijn ontvangen (zie bijlage 4), is bij de opstelling van dit advies voor de richtlijnen aandacht geschonken.

Het doel van het advies van de Commissie¹) is de milieu-aspecten van de voorgenomen activiteit af te bakenen en de gewenste inhoud van de richtlijnen voor het MER aan te geven. Hierbij worden in grote lijnen de inhoudseisen voor een MER volgens artikel 7.10 van de Wm gevolgd.

1 Het onderhavige advies is opgesteld door een werkgroep uit de Commissie voor de m.e.r. De samenstelling van deze werkgroep is weergegeven in bijlage 3. De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt daarom verder in dit advies "de Commissie" genoemd.

- Een (komend) besluit over de opstuwning van de IJssel ter plaatse (hydraulische compensatie).
- Het Gelders Rivierdijkenplan.
- Het NMP plus, in verband met duurzame ontwikkelingen.
- Het provinciale Intentieprogramma Bodembeschermingsgebieden²].
- De mogelijke relatie met de lopende landinrichting in het gebied.
- De Boswet³].
- Het Structuurschema Groene Ruimte.

Hieruit moet blijken welke speelruimte er is bij de besluitvorming over de dijkversterking voor het dijkvak Bomendijk.

Besluitvorming

In het MER wordt vermeld ten behoeve van welk besluit of besluiten het MER is opgesteld en dienstig kan zijn en door wie of welke overheidsinstantie(s) deze besluiten zullen worden genomen. Tevens dient te worden beschreven volgens welke procedure(s) dit geschiedt en hoe de procedures op elkaar zullen worden afgestemd. Evenzeer dient te worden aangegeven welke besluiten in een later stadium nog zullen (moeten) worden genomen om de voorgenomen activiteit te kunnen realiseren.

Hierbij zijn met name van belang:

- Eventuele ontgrondingen.
- Eventuele wijziging van het bestemmingsplan.
- Eventuele wijziging van de maatgevende hoogwaterstand.

3. ALTERNATIEVEN EN VARIANTEN

Artikel 7.10, lid 1, onder b van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de voorgenomen activiteit en van de wijze waarop zij zal worden uitgevoerd, alsmede van de alternatieven daarvoor, die redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen"*.

Artikel 7.10, lid 3 van de Wm:

"Tot de ingevolge het eerste lid, onder b, te beschrijven alternatieven behoort in ieder geval het alternatief waarbij de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu worden toegepast."

3.1 Algemeen

In het MER dienen in ieder geval de volgende tracé-alternatieven aan de orde te komen:

- Het "nulplus"alternatief (zie 3.1.1)
- Het Marsstraattracé (zie 3.1.2)
- Een binnendijks tracé (zie 3.1.3)

² Zie bijlage 4, reactie nr. 6.

³ Zie bijlage 4, nr. 6.

- keuze bouwmaterialen en afdekgronden;
- de betekenis van het ontwerp voor de noodzaak en omvang van dijkversterking van boven-, benedenstrooms en tegenovergelegen dijken langs de IJssel⁴];
- gewenst beheer en onderhoud (dijktechnisch en milieugericht).

Per tracé acht de Commissie nog de volgende specifieke opmerkingen op hun plaats.

3.1.1 **Het "nulplus"-alternatief**

Dit is het verbeteren van de Bomendijk zelf. Indien daarbij van de huidige ligging zou worden afgeweken, zal dit grondig moeten worden onderbouwd.

Met name bij dit alternatief zal inhoud moeten worden gegeven aan integraal ontwerpen gezien de grote LNC-waarden van de huidige dijk en van aangrenzende landschapselementen (met name wielen).

Dit betekent:

- de geschiedenis van aanleg en onderhoud van de banddijk (doorbraken e.d.) nagaan voor zover daaruit reële uitgangspunten voor de versterking zijn te destilleren en de cultuurhistorie van de Bomendijk en de relaties met het landgoed beschrijven;
- nagaan onder welke voorwaarden bomen in de toekomst op de dijk mogen staan;
- het ontwerp opbouwen vanuit het principe van functiescheiding in de geest van het rapport van de Commissie Boertien, waarin gesproken wordt van het zogenoemde "theoretisch profiel". Het theoretisch profiel moet beheerd kunnen worden als waterkering. Dit profiel is te minimaliseren door "uitkienen", maar ook door het toepassen van omgeving-eigen oplossingen in de vorm van bijzondere constructies;
- zoveel mogelijk het huidige tracé volgen om de cultuurhistorische waarde van de dijk te behouden;
- bij de keuze van materialen voor bijzondere constructies rekening houden met het gestelde in het NMP-plus met betrekking tot duurzame ontwikkelingen;
- de oplossing en de uitvoering daarvan mogen geen blijvende nadelen veroorzaken voor de waardevolle situaties. Een kwelscherm kan bijvoorbeeld de grondwaterbeweging zodanig blijvend beïnvloeden, dat de vegetatie daarvan schade ondervindt, of het inbrengen van een kwelscherm beschadigt het wortelstelsel van bomen zodanig dat deze achteraf toch afsterven;
- zoeken naar uitvoeringstechnieken die de minste schade toebrengen aan de omgeving.

⁴ Zie bijlage 4, reactie nr. 8.

en ook anderszins LNC-waarden maximaal spaart of waar mogelijk herstelt of bevordert (bijvoorbeeld ter plaatse van huidige maisakkers en door de grens van akkers en bossages aan te houden). De lage, natte delen van het studiegebied zouden in elk geval nat moeten blijven vanwege hun ecologische betekenis. Een dergelijk tracé zou (deels) kunnen worden gecombineerd met een recreatieve bestemming.

Het is overigens niet uitgesloten, dat na een optimaliseringsproces blijkt, dat het Deventerwegtracé toch de voorkeur verdient. Wellicht is hiertoe een vrij globale beleidsanalytische vergelijking van binnendijkse varianten voldoende.

3.2 Het meest milieuvriendelijke alternatief

Het is moeilijk op voorhand een dergelijk alternatief al te formuleren, maar daarbij dient wel te worden uitgegaan van een integrale set van doelstellingen die aan alle betrokken (milieu-)aspecten zoveel mogelijk recht doet. Het gaat om het alternatief, dat het meest milieuvriendelijk is van alle alternatieven waarbij steeds de beste daarvoor in aanmerking komende mogelijkheden ter bescherming van het milieu zijn toegepast.

Het zal om een alternatief gaan waarbij aan de veiligheidseisen tegen overstroming wordt voldaan doch tegelijkertijd door gepaste maatregelen de bestaande LNC-waarden zoveel mogelijk worden gespaard en/of hersteld en desgewenst tot verdere ontwikkeling worden gebracht. Naast het zoveel mogelijk voorkomen van in hoofdstuk 4 te noemen, mogelijke negatieve effecten wordt om inzicht gevraagd in de mogelijkheden tot natuur- en landschapontwikkeling in het studiegebied die in relatie kunnen staan met het voorliggende project, zoals mede vastgelegd in relevante beleidsdocumenten. Te denken valt hierbij tenminste aan de volgende onderdelen :

- oeverbescherming die natuurontwikkeling mogelijk maakt (natuurlijke oeverzones/onderbermen);
- herstel van de heggen in de uiterwaarden;
- verbetering van de ecologische infrastructuur;
- handhaven en mogelijk herstel van de dynamiek kenmerkend voor natuurlijke rivier-ecosystemen in de buitendijkse gebieden.

- een kaart van de cultuurhistorische aspecten.

Ook moet het volgende worden beschreven.

Oppervlaktewater

Stroomrichting en zo mogelijk debieten van oppervlaktewatersystemen, zowel binnen- als buitendijks. Voorts de aangehouden waterpeilen en natuurlijke peilfluctuaties, vooral in de wielen, en waterdieptes (vorm/profielen van de oeverzones van de wielen in verband met aquatische ecosystemen).

Grondwater

Grondwatersystemen en grondwaterpeilvariaties in deelgebieden van het studiegebied (deelgebieden: hoge gronden, lage binnendijkse gronden, buitendijks gebied).

Cultuurhistorie

De ontstaansgeschiedenis van de Bomendijk in de tijd dient beschreven te worden. Daarbij dienen de volgende aspecten in elk geval aan de orde te komen: het tracé; het profiel; de samenstelling van het dijklichaam; de beplanting; de relatie met het landgoed de Poll; de relatie met de binnen- en buitendijkse doorbraakkolken, strangen en andere wateren.

Functionies en waarden

De belangrijkste functionies en waarden van de verschillende deelgebieden moeten worden aangegeven, met daarbij de gronden waarop deze waardering gebaseerd is. Waarden kunnen bijvoorbeeld uitgedrukt worden in:

- zeldzaamheid;
- diversiteit;
- kenmerkendheid;
- vervangbaarheid;
- de informatiewaarde van een element of gebied.

4.2 Gevolgen voor het milieu

4.2.1 Algemeen

De te verwachten milieugevolgen moeten zo veel mogelijk in hun onderlinge samenhang worden beschreven, waardoor inzichtelijk gemaakt wordt welke aspecten beïnvloed worden door de alternatieven/varianten. In de beschrijving zal onderscheid gemaakt dienen te worden in bijzondere milieus/biotopen en landschappelijke en cultuurhistorische waarden en daarmee samenhangende aspecten.

Bij de effecten dient een onderscheid gemaakt te worden in tijdelijke en blijvende effecten.

4.3 Te behandelen aspecten

Aan de orde moeten komen de veranderingen in de volgende aspecten van het studiegebied (per element en in hun onderlinge relaties):

4.3.1 **Bodem, (grond)water en geomorfologie**

- grondwaterstromingen (kwel), grondwaterstanden en grondwaterkwaliteit (micro-hydrologie);
- hydraulische parameters;
- bodem (grondmechanische eigenschappen; eventueel verdichte bodems, waterscheidende lagen, nutriëntgehalte);
- macro- en micro-reliëf en geomorfologie, met inbegrip van die van waterlopen.

4.3.2 **Natuurwetenschappelijke aspecten**

Behandel de terrestrische en aquatische organismen en levensgemeenschappen, de ecologische relaties binnen het studiegebied en die met haar omgeving, voor zover gevoelig voor de verwachte veranderingen.

Van de verschillende levensgemeenschappen dienen de milieufactoren die essentieel zijn voor de aard en waarde ervan te worden besproken, waarbij wordt aangegeven in hoeverre voorzien wordt in een combinatie van biotopen die voor bepaalde soorten vrij zeldzaam zijn.

Beschreven moet worden hoe lokaal aanwezige "genen"bronnen zo veel mogelijk kunnen worden gespaard en bij ontwikkelingen van de bestaande en potentiële natuurwaarden kunnen worden betrokken. Deze genenbronnen zijn naast abiotische (standplaats)factoren (zoals bodemsamenstelling, hydrologie e.d.) een essentiële randvoorwaarde voor de diverse levensgemeenschappen (flora en fauna).

Beschreven moeten worden de te verwachten veranderingen in belangrijke levensgemeenschappen. Het gaat daarbij vooral om veranderingen in vegetaties en populatie-omvang en soortensamenstelling van flora, avifauna, amfibieën, reptielen, zoogdieren, vissen en overige fauna (insekten, vlinders, vleermuizen⁸] e.d.). Bijzondere aandacht daarbij verdienen zeldzame, bedreigde of karakteristieke soorten (Rode-lijstsoorten, beschermd landschapstype e.d.).

4.3.3 **Cultuurhistorische aspecten**

De genese van het gebied in cultuurhistorisch opzicht, dat wil zeggen het ontstaan en de betekenis van (punt-, lijn-, en vlak-)elementen en structuren van historisch-geografische aard, van archeologische aard en van historisch-bouwkundige aard, in hun onderlinge samenhang en in samenhang met de aardwetenschappelijke genese. Een systematische verkenning van het bodemarchief is daarvoor nodig, al dan niet in de vorm

8 Zie bijlage 4, reactie nr. 4.

behoud van cultuurhistorische waarden. Bij mogelijke onderlinge conflicten zal tenminste een afweging van de verschillende soorten te handhaven en/of te ontwikkelen waarden moeten plaatsvinden.

4.3.6 Overige aspecten

Invloed op het agrarisch gebruik en van het toekomstig agrarisch gebruik op natuurwaarden in relevante deelgebieden van het landgoed de Poll. Aandachtspunten daarbij zijn hoe kan worden gegarandeerd, dat het hekkenlandschap gelegen achter de huidige zomerkade blijft bestaan bij uitvoering van de verschillende alternatieven en hoe intensivering van het agrarisch grondgebruik in de toekomst kan worden voorkomen.

Het agrarisch gebruik en het dijk- en landschapsbeheer (onderhoud) zouden geïntegreerd moeten blijven.

Beschrijf de mogelijkheden om per alternatief de gestelde doeleinden ten aanzien van beheer en onderhoud (dijk- en natuurtechnisch) te bereiken.

Per alternatief moet worden aangegeven welke mitigerende maatregelen zullen worden genomen ter behoeve van persoonlijke (veiligheids) risico's, van ecologische waarden, van ecologische verbindingen en van cultuurhistorische waarden. Ook de mogelijkheden van compensatie van waarden die ondanks te treffen mitigerende maatregelen verloren dreigen te gaan, moeten worden aangegeven.

5. VERGELIJKING VAN DE ALTERNATIEVEN/VARIANTEN

Artikel 7.10, lid 1, onder f van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een vergelijking van de ingevolge onderdeel d beschreven te verwachten ontwikkeling van het milieu met de beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit, alsmede met de beschreven gevolgen voor het milieu van elk der in beschouwing genomen alternatieven."*

De verschillen en overeenkomsten in de gevolgen van de alternatieven/varianten, inclusief het zogeheten meest milieuvriendelijke alternatief, moeten duidelijk worden gepresenteerd. Daarbij dienen de milieugevolgen van de alternatieven/varianten te worden vergeleken met die van de ontwikkeling van het milieu als de voorgenomen activiteit niet wordt ondernomen.

Aangegeven dient te worden welke gangbare (milieu)kwaliteitseisen (normen, streefwaarden) en uitgangspunten van het milieubeleid daarbij zijn beschouwd.

Aandacht verdienen tenminste de volgende punten:

- Een voorkeursvolgorde van de alternatieven/varianten per criteriumgroep, per toetsingscriterium; waar mogelijk aan de hand van kwantitatieve informatie over effecten, zodat absolute grootte-orde in het oog zijn te houden.

7. VORM EN PRESENTATIE VAN HET MER EN SAMENVATTING VAN HET MER

Artikel 7.10, lid 1, onder h van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een samenvatting die aan een algemeen publiek voldoende inzicht geeft voor de beoordeling van het milieu-effectrapport en van de daarin beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en van de beschreven alternatieven."*

In verband hiermee beveelt de Commissie aan:

- het MER beknopt van opzet te houden (bijvoorbeeld 50-100 pag.) en te beperken tot die informatie die relevant is voor het te nemen besluit;
- sterke vereenvoudigingen enerzijds en slechts voor ingewijden toegankelijke vaktaal anderzijds, te vermijden;
- afwijkingen van de richtlijnen te motiveren;
- achtergrondgegevens (die conclusies, voorspellingen en keuzes onderbouwen) niet in het MER zelf, maar in bijlagen op te nemen;
- in het MER een verklarende begrippenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst op te nemen.

De samenvatting dient aan het bevoegd gezag en aan een zo breed mogelijk publiek voldoende inzicht te geven voor de beoordeling van het MER en van de daarin beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven.

In de samenvatting van het MER zal kort en overzichtelijk de kern van de belangrijkste onderdelen van het MER moeten worden weergegeven. Wat betreft de onderlinge vergelijking van de alternatieven kan dit bijvoorbeeld gebeuren met behulp van tabellen, figuren en kaarten.

BIJLAGEN

bij het advies voor richtlijnen
voor het
milieu-effectrapport over de
rivierdijkverbetering Bomendijk

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 22 juni 1993, waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

Gedeputeerde Staten

provincie
GELDERLAND

Beroepsadres: Markt 11, Arnhem
Postadres: Postbus 9090, 6800 GX Arnhem

telefoon (085) 59 91 11
telex 45 569 pbgld
fax (085) 59 91 80

Commissie voor de Milieu-effectrapportage
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

Commissie voor de
milieu-effectrapportage

ingekomen: 23 JUNI 1993

nummer:

dossier: 517-1

kopie naar: J. S. Plesbibi

datum
22 juni 1993

nummer
MW93.34654-6082025

onderwerp
Verbetering westelijke IJsselbandijk dijkvak
De Poll-Marsstraat (dijkpaal 268.0-dijkpaal 304.1),
in de gemeente Voorst (bekend als Bomendijk)

Op 14 juni 1993 hebben wij van het dagelijks bestuur van het Waterschap Oost-Veluwe ontvangen de startnotitie milieu-effectrapportage betreffende de verbetering van de westelijke IJsseldijk tussen dijkpaal 268.0 en dijkpaal 304.1 (het dijkvak "De Poll-Marsstraat"), in de gemeente Voorst.

Het MER zal deel gaan uitmaken van de te zijner tijd door het dagelijks bestuur in te dienen aanvraag tot goedkeuring van het voor het bovenvermelde dijkvak op te stellen dijkverbeteringsplan ingevolge het bepaalde in artikel 33 van de Waterstaatswet 1900.

Het initiatief wordt bekendgemaakt in de pers en in de Nederlandse Staatscourant (zie bijgevoegde bekendmaking).

Wij verzoeken u om uw advies voor richtlijnen uit te brengen binnen twee maanden na publikatie van de bekendmaking, derhalve voor 24 augustus 1993.

Wij verzoeken u daarbij bovenstaand briefnummer te vermelden.

De startnotitie en de bekendmaking hebben wij beide in vijfvoud als bijlagen toegevoegd.

Gedeputeerde Staten van Gelderland

voorzitter
bijlagen
coll. eu
code: sa/22-06-5.356

griffier

inlichtingen bij Van der Voort

doorkiesnr 598861

verzonden 22 JUNI 1993

post giro rekening 86 97 62
ABN Arnhem, rek nr 53 50 26 463
BNG 's-Gravenhage, rek nr 28 50 10 824

BIJLAGE 2

Openbare bekendmaking in Staatscourant nr. 117 d.d. 24 juni 1993

provincie

GELDERLAND

Inspraak op de startnotitie milieu-effect-rapportage waterschap Oost-Veluwe, te Twello, voor de verbetering van de westelijke IJsseldijk tussen dijkpaal 268.0 en dijkpaal 304.1 (het dijkvak 'de Poll - Marsstraat), in de gemeente Voorst

Deze startnotitie heeft betrekking op het voornemen van het waterschap Oost-Veluwe om de westelijke IJsseldijk tussen dijkpaal 268.0 en dijkpaal 304.1 (het dijkvak 'de Poll' - Marsstraat) te verbeteren. Het dijkvak is gelegen in de gemeente Voorst en staat bekend als de Bomendijk.

Om dit voornemen te kunnen realiseren dient een dijkverbeteringsplan te worden opgesteld, hetwelk door het college van Gedeputeerde Staten van Gelderland dient te worden goedgekeurd ingevolge het bepaalde in artikel 33 van de Waterstaatswet 1900.

Alvorens deze goedkeuring kan worden aangevraagd moet eerst een Milieu-effectrapport (MER) worden opgesteld, hetwelk later met de aanvraag tot goedkeuring van het dijkverbeteringsplan zal worden ingediend. Voor het verlenen van de bedoelde goedkeuring is het college van Gedeputeerde Staten van Gelderland het bevoegd gezag.

Procedure

De inspraak op de startnotitie is bedoeld om adviezen en reacties te ontvangen, die van belang kunnen zijn bij het vaststellen van de richtlijnen. In de richtlijnen zal worden aangegeven wat de inhoud van het MER moet zijn. Reacties met betrekking tot de startnotitie kunnen tot 1 augustus 1993 schriftelijk worden ingediend bij Gedeputeerde Staten van Gelderland, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem, onder vermelding van het nr. MW93.34654.

Degene, die een reactie indient kan verzoeken om zijn of haar persoonlijke gegevens niet bekend te maken.

Terinzagelgging

Van 14 juni tot 1 augustus 1993 ligt de startnotitie ter inzage in:

Het waterschapshuis van het waterschap Oost-Veluwe, H. W. Iordensweg 27, te Twello, op elke werkdag van 9.00 tot 12.00 uur en van 14.00 tot 16.00 uur;

De Openbare Bibliotheek Twello, Marktplein 11, te Twello, op maandag van 10.00 tot 12.00 uur; op dinsdag van 14.00 tot 17.30 uur en van 18.30 tot 20.30 uur; op woensdag van 14.00 tot 17.30; op donderdag van 14.00 tot 17.30 uur en op vrijdag van 14.00 tot 17.30 uur en van 18.30 tot 20.30 uur; De Dorpsbibliotheek Voorst, Schoolstraat 14, te Voorst, op maandag van 14.30 tot 16.30 uur; op dinsdag van 18.30 tot 19.30 uur; op woensdag van 10.00 tot 11.00 uur en van 13.00 tot 14.00 uur en op vrijdag van 18.00 tot 19.00 uur; Het Dorpshuis De Pompe, Kerkstraat 25, te Wilp, op maandag tot en met vrijdag vanaf 18.00 uur; het Huis der Provincie (gebouw Rijnstate; dienst Milieu en Water), Marktstraat 1, te Arnhem, op elke werkdag van 9.00 tot 12.00 uur en van 14.00 tot 16.00 uur.

Voorts wordt op donderdag 1 juli 1993 een voorlichtings- en inspraakbijeenkomst gehouden over de startnotitie. Deze bijeenkomst vindt plaats in café-restaurant 'de Smidse', Rijksstraatweg 43, te Wilp, en begint om 20.00 uur.

Nader informatie

Voor nadere informatie kunt u zich wenden tot: het waterschap Oost-Veluwe de heer B. Grutters (telefoon 05712-72241); de provincie Gelderland, dienst Milieu en Water, afdeling Water en Waterkering de heer F. E. van der Voort (telefoon 085-598861).

Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Dr. J. C. Terlouw, voorzitter

Drs. C. P. A. G. Crashorn, griffier

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Het Waterschap Oost-Veluwe, bijgestaan door een stuurgroep.

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van Gelderland.

Besluit: Goedkeuring dijkverbeteringsplan ex artikel 33 van de Waterstaatswet 1900.

Categorie Besluit m.e.r.: 12.

Activiteit: Het betreft een rivierdijkverbetering voor een deel van de Westelijke IJsseldijk gelegen in de gemeente Voorst tussen dijkpaal 268.0 en 304.1, beter bekend als de "Bomendijk". Het is een vrijwillig m.e.r. met een proefkarakter.

Stand van zaken: De start van de m.e.r. is op 24 juni 1993 bekend gemaakt.

Samenstelling van de werkgroep:

dr. W. Bleuten

dr. L.M. Fliervoet

ir. G.J. Flórián

dr. ir. J.P.Th Kalkwijk

drs. A.P. de Klerk

prof. dr. ir. D. de Zeeuw (voorzitter).

Secretaris van de werkgroep: ir. R.I. Seijffers.

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	930729	W. Oosterberg	Voorst	930825
2.	930730	Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek	Amersfoort	930825
3.	930720	G.H. Hassink en J.H. Riefel	Wilp	930825
4.	930706	Vleermuiswerkgroep Nederland/svo	Wageningen	930825
5.	930706	B&W van de gemeente Voorst	Voorst	930825
6.	930706	Directeur Landbouw, Natuur en Openluchtrecreatie in de provincie Gelderland	Arnhem	930825
7.	930817	Regionaal inspecteur milieuhygiëne	Arnhem	930908
8.	930828	B&W van de gemeente Gorssel	Gorssel	93090